

Ὁ ναὸς τοῦ Ἁγ. Γεωργίου στὴ Βαρίσεια

Καταγραφή θρησκευτικῶν χώρων καὶ μεσαιωνικῶν μνημείων στὴ Νεκρὰ Ζώνη τῆς περιοχῆς Τηλλυρίας

- **Τοῦ δρος Χαράλαμπου Γ. Χοτζάκογλου, Βυζαντινολόγου**
*Διευθυντοῦ τοῦ Παγκοσμίου Βήματος Θρησκευτῶν καὶ Πολιτισμῶν
τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου*

Σὲ συνεργασία μετὰ τὰ Ἠνωμένα Ἔθνη στὴν Κύπρο πραγματοποιήθηκε τὸν Μάρτιο τοῦ 2010 ἀπὸ τὸν γράφοντα ἐκ μέρους τοῦ Μουσείου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου καταγραφή καὶ φωτογραφικὴ ἀποτύπωση τῶν θρησκευτικῶν χώρων καὶ μεσαιωνικῶν μνημείων στὴ Νεκρὰ Ζώνη τῆς περιοχῆς Τηλλυρίας. Ἡ καταγραφή ἐπετεύχθη ὕστερα ἀπὸ ἄδεια ποὺ παραχώρησε

τὸ ἀρμόδιο Τμήμα τῆς Εἰρηνευτικῆς Δυνάμεως τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν στὴν Κύπρο (Civil Affairs Dpt., UNFICYP) καὶ πραγματοποιήθηκε μετὰ τὴ συνοδεία τοῦ Αὐστριακοῦ ταγματάρχη Harald Klimmer, μετὰ τὸν ὁποῖο ὑπῆρξε ἄριστη συνεργασία. Ἡ ἀποστολὴ αὐτὴ ἦταν ἡ τέταρτη κατὰ σειρὰν μετὰ τὴν ὁποία ὀλοκληρώθηκε ἡ καταγραφή τῶν θρησκευτικῶν μνημείων στὴ Νεκρὰ Ζώνη ὀλοκλήρου τῆς Μεγαλονήσου.

¹ *Γιὰ τὶς εἰκόνες τοῦ ναοῦ πρὸβλ. καὶ Στ. Περίκη, «Εἰκόνες τοῦ Θεοδοσίου Δ. Θεοδορίδη ἀπὸ τὸν ναὸ τοῦ Ἁγ. Γεωργίου Βαρίσειας» περιοδ. Ἐνατενίσεις 10 (Ἰαν.-Ἀπρίλιος 2010) 154-7.*

*Λεπτομέρεια τοῦ λι-
θανάγλυφου τοῦ Ἁγ.
Γεωργίου στὴ Βαρίσεια
μὲ τὸ ἔτος ἀνέγερσης*

Κοιμητήριο τοῦ Ἁγ. Γεωργίου στὴ Βαρίσεια

Ὅλοι οἱ οἰκισμοὶ καὶ χωριὰ τῆς περιοχῆς τῆς Νεκρᾶς Ζώνης τῆς Τηλλυρίας εἶναι σήμερα ἐγκαταλελειμμένοι καὶ ἀποτελοῦν οὐσιαστικὰ οἰκισμοὺς-φαντάσματα. Εἰσερχόμενος κάποιος στὰ χωριὰ ἔχει τὴν ἐντύπωση πὼς πραγματοποιεῖ ἓνα ταξίδι στὸ χρόνο.

Πρῶτος σταθμὸς τῆς ἀποστολῆς μας ἦταν τὸ χωριὸ Βαρίσεια μὲ τὸ ναὸ τοῦ Ἁγ. Γεωργίου καὶ τὸ κοιμητήριό του. Ἡ ἐκκλησία ἀνάγεται στὰ τέλη τοῦ 19^{ου} αἰῶνος καὶ ἀνακαινίσθηκε τὸ Μάρτιο τοῦ 2008 σὲ συνεργασία μὲ τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη. Πρόκειται οὐσιαστικὰ γιὰ ἓναν μονόχωρο, καμαροσκεπὴ ναὸ μὲ προεξέχουσα ἡμικυκλικὴ ἀψίδα

καὶ κωδωνοστάσιο στὸ βορειοανατολικὸ ἄκρο του μὲ μία καμπάνα. Οἱ μακρεῖς τοῖχοι φέρουν ἀπὸ μία θύρα καὶ δύο παράθυρα ἕκαστος. Ἡ κεντρικὴ θύρα βρίσκεται στὰ δυτικά, καὶ στὴν ἀνατολικὴ πλευρὰ δύο παράθυρα διατρυποῦν τὸν τοῖχο. Στὸ ἐσωτερικὸ βρίσκονται νέοι, ξύλινοι σκάμνοι, ἀνακαινισμένοι ἀγία τράπεζα καὶ εἰκονοστάσιο χωρὶς εἰκόνες. Οἱ εἰκόνες μεταφέρονται ἀπὸ τοὺς κατοίκους, ὅταν τελεῖται μία φορὰ τὸ χρόνο λειτουργία. Πάνω ἀπὸ τὴ δυτικὴ εἴσοδο τοῦ ναοῦ βρίσκεται ἐντοιχισμένη ἐπιγραφή: <ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ/ ΒΑΡΙΣΙΑΣ/ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΘΗ ΤΟΝ/ ΜΑΡΤΙΟ 2008/ ΦΡΟ-

Τὸ χωριὸ Βαρίσεια

*Τὸ παρεκκλήσιο τῆς Ἁγ.
Μαύρας στὴ Γαλνὴ*

Τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ παρεκκλησίου τῆς Ἁγ. Μαύρας στὴ Γαλινή

ΝΤΙΔΑ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΗ: ΙΩΑΝΝΗ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ/ ΕΙΣΕΦΕΡΑΝ: ΧΡΥΣΤΑΛΛΑ ΠΑΠΑΛΕΟΝΤΙΟΥ (ΠΙΤΤΑ)/ ΣΑΒΒΟΥ ΝΙΚΟΥ (ΣΙΑΡΜΑΤΤΑ)/ ΘΕΑΝΟ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ/ ΘΕΟΤΟΚΗΣ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΣΙΑΧΟΥΡΟΣ». Ὑπεράνω τῆς βορείας εἰσόδου τοῦ ναοῦ βρίσκεται ἐντοιχισμένο λιθανάγλυφο με σταυρὸ καὶ στὴ βάση του ἀναγράφεται τὸ ἔτος 1890. Στὴ δυτικὴ πλευρὰ τοῦ ναοῦ βρίσκεται τὸ περιφραγμένο κοιμητήριο τοῦ χωριοῦ με τέσσερις σταυροὺς (Ἄντ. Μουζουρίδης, Ἐλ. Γ. Σιαχούρου, Κ. Πίττας, Εὐγ. ..θένου) καὶ ἓναν οἰκογενειακὸ τάφο (Νίκος καὶ Εὐαγγελία Σιαρματῶ).

Ἀκολούθησε τὸ κοιμητήριο **τοῦ οἰκισμοῦ τοῦ Ἁγ. Γεωργίου**, τὸ ὁποῖο βρίσκεται περιφραγμένο με καγκελόπορτα καὶ περιλαμβάνει δεκάδες τάφους καὶ ἰστάμενους ἐνεπίγραφους σταυροὺς. Σὲ κτιστὸ παρακείμενο δωμάτιο διασώζεται ἀκόμη τὸ ξύλινο νεκροκρέβατο, με τὸ ὁποῖο μετέφεραν τοὺς ἀποβιώσαντες στὸ κοιμητήριο.

Τὸ χωριὸ **Γαλινή**, με τὸν ναὸ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ, ὅπως καὶ ὁ **Λουτρός**, με τὸν ναὸ τοῦ Ἁγίου Λουκά, κατέχονται ἐξ ὀλοκλήρου ἀπὸ τὶς Τουρκικὲς δυνάμεις κατοχῆς. Στάθηκε δυνατὸν νὰ ἐπισκεφθοῦμε μόνο τὸν

Τὸ χωριὸ Γαλινή

Ἵδρόμυλος Γαλινῆς

ύδρόμυλλο του χωριού Γαλνή, από τον οποίο σώζεται μόνον ο κτιστός σκελετός του και το κοιμητήριο της Γαλνής. Άμφότερα βρίσκονται έξω από τον κυρίως οικισμό. Το κοιμητήριο βρίσκεται σε κακή κατάσταση και χρειάζεται να συντηρηθεί, να αποκατασταθούν οι σπασμένοι τάφοι και να περιφραχθεί.

Τελευταίο σταθμό της αποστολής μας αποτέλεσε το παρεκκλήσιο της Αγ. Μαύρης, το οποίο εύρισκόμενο πάνω στο δρόμο δέχεται επισκέψεις από τους στρατιώτες των Ήνωμένων Έθνων, αν κρίνει κανείς από τις ρωμαιοκαθολικές εικόνες και τα αγαλματίδια, που έχουν τοποθετηθεί στο έσωτερικό του. Το τσιμεντένιο εκκλησίδιο είναι μονόχωρο, με δίρρυθτη στέγη και προεξέχουσα ήμικυκλική άψίδα. Στο έσωτερικό σώζεται ο σκελετός του μοντέρνου εικονοστασίου, όχι όμως και οι φορητές εικόνες.

Βάσει τοπογραφικού χάρτη αναζητήσαμε επίσης τους δύο ναούς του Αγ. Μάμαντος, οι οποίοι σημειώνονται στην περιοχή, αλλά παρά την επιφανειακή μας έρευνα δεν στάθηκε δυνατόν να εντοπισθούν ούτε καν έρείπιά τους. Ένδεχομένως τα ίχνη τους να αποκαλυφθούν μόνον από την αρχαιολογική σκαπάνη του μέλλοντος.

Η όργιώδης βλάστηση και τα άγρινα που περιφέρονταν είναι πλέον οι μόνοι κάτοικοι της περιοχής. Οί εν λόγω οικισμοί και χωριά με τα μνημεία τους ακολουθούν μία προδιαγεγραμμένη πορεία εξαφάνισης μέσα στο χρόνο. Όπωςδήποτε απαιτούνται σε συνεργασία με

Συνοικισμός Αγ. Γεωργίου

τα Ήνωμένα Έθνη έργασίες συντήρησης και επιδιόρθωσης των θρησκευτικών χώρων και των μνημείων. Όμως, έχουμε άραγε την πολυτέλεια με την αϊμάσουσα πληγή του Κυπριακού να τα χάσουμε έντελως και αυτά; Μήπως, δεδομένων των καταστάσεων, έχει έρθει ή στιγμή να απαιτήσουμε την έπιστροφή των προσφύγων αυτών της Τηλλυρίας στις έστιές τους; Άς θυμηθούμε τα λόγια του Σοφοκλέους στον Οιδίποδα Τύρανο: *ως ούδέν έστιν πύργος ούτε ναύς έρημος άνδρων μη συνοικούντων έσω*, άς αναλογισθούμε τις έμπειρίες μας μετά από 36 χρόνια κατοχής και αν απαντήσουμε θετικά στο έρώτημα, άς σκεφθούμε σοβαρά, μήπως ήλθε ή στιγμή της έπιστροφής στα πάτρια. ■

Κοιμητήριο Αγ. Γεωργίου

Το νεκροκρέββατο του οικισμού Αγ. Γεωργίου

Ἡ καταστροφή τῆς πολιτιστικῆς κληρονομίας στὰ Κατεχόμενα καὶ τὸ ἔργο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου στὸ «Ἀρχονταρίκι» τῆς EPT

- Τοῦ δρος Χαράλαμπου Γ. Χοτζάκογλου, Βυζαντινολόγου
Διευθυντοῦ τοῦ Παγκοσμίου Βήματος Θρησκευτῶν καὶ Πολιτισμῶν
τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου

Μὲ ἔμφαση στὸ θέμα τῆς καταστροφῆς τῆς πολιτιστικῆς κληρονομίας στὰ Κατεχόμενα προσκλήθηκε ὁ δρ Χαράλαμπος Χοτζάκογλου ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δημητριάδος καὶ Ἄλμυροῦ, κ. Ἰγνατίου, στὴ γνωστή, κυριακάτικη ἐκπομπὴ τῆς EPT, «Ἀρχονταρίκι», ἡ ὁποία προβάλλεται μέσῳ δορυφόρου σὲ ὁλόκληρο τὸν κόσμο. Στὴν ἐκπομπὴ παρουσιάσθηκε τὸ ἐν γένει ἔργο τοῦ Μητροπολίτου Κύκκου καὶ Τηλλυρίας κ. κ. Νικηφόρου στὸν τομέα τοῦ πολιτισμοῦ καὶ δόθηκε ἰδιαίτερη ἔμφαση στὴ δραστηριότητα ποὺ ἔχει ἀναπτύχθει σχετικὰ μὲ τὴ διεθνοποίηση τῆς καταστροφῆς τῆς πολιτιστικῆς κληρονομίας στὰ Κατεχόμενα. Μὲ τὴ συνδρομὴ τοῦ ἐξαίρετου σκηνοθέτη τῆς ἐκπομπῆς, κ. Νίκου Σαμπαζιώτη, προβλήθηκε ἐπίσης πλούσιο φωτογραφικὸ ὕλικὸ καὶ ἀπευθύνθηκε ἐκκλήση στοὺς τηλεθεατῆς γιὰ ἀποστολὴ στὴν Μονὴ Κύκκου παλαιοῦ φωτογραφικοῦ ὕλικου ποὺ τυχὸν ὑπάρχει σὲ ἰδιώτες καὶ ἀπεικονίζει ναοὺς τῶν Κατεχομένων πρὶν τὴν καταστροφὴ καὶ λεπλάσια τους τοῦ 1974.

Ἡ πρόσκληση γιὰ τὴν ἐκπομπὴ δὲν προῦλθε μόνον ἀπὸ τὴν ἀπεριόριστη ἐκτίμηση ποὺ τρέφει ὁ κ. Ἰγνάτιος γιὰ τὴν προσωπικότητα τοῦ Κύκκου Νικηφόρου καὶ τὴ διεθνή ἀπήχηση τοῦ πολυσχιδοῦς ἔργου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸ εὐκρινὲς ἐνδιαφέρον καὶ ἀγάπη ποὺ τὸν χαρακτηρίζει γιὰ τὴν Κύπρο. Ὡς ἐκ τούτου θεωρεῖ ὡς ἐλάχιστη ὑποχρέωση τοῦ καθενός μας τὴν καλλιέργεια τοῦ νόστου γιὰ τὴν ἐπαναλειτουργία τῶν βεβηλωμένων θυσιαστηρίων στὰ Κατεχόμενα καὶ τὴ μεταλαμπάδευσή του σὲ ὁλόκληρο τὸν Ἑλληνισμὸ τῆς Διασποράς, ὁ ὁποῖος προσφέρει στὴν καταξιωμένη αὐτὴ

Ὁ Μητροπολίτης Δημητριάδος καὶ Ἄλμυροῦ, κ. Ἰγνάτιος μὲ τὸν προσκεκλημένο δρ Χ. Χοτζάκογλου

ἐκπομπή του, τὴν ὑψηλότερη ἀκροαματικότητα τῶν δορυφορικῶν προγραμμάτων τῆς EPT. Στὸ πλαίσιο αὐτὸ ἐξέφρασε καὶ τὸ ἐνδιαφέρον του νὰ προχωρήσει ὡς Ἱερὰ Μητρόπολις Δημητριάδος καὶ Ἄλμυροῦ σὲ σχετικὲς πολιτιστικὲς δραστηριότητες γιὰ τὴν ἐνδελεχὴ ἐνημέρωση τοῦ ποιμνίου του καὶ ἰδίως τῆς μαθητιώσας νεολαίας, ἀναφορικὰ μὲ τὴν κατάσταση τῶν μνημείων στὰ Κατεχόμενα μέσῳ ὁμιλιῶν καὶ φωτογραφικῆς ἐκθεσης. Ἀνάλογες ἐκδηλώσεις γιὰ τὴν Κύπρο ἔχει ἄλλωστε πραγματοποιήσει καὶ στὸ παρελθὸν μὲ μεγάλη ἐπιτυχία, μὲ τὴ συνδρομὴ τῆς δραστήριας κυπριακῆς κοινότητας τῆς Μητροπολιτικῆς περιφέρειάς του.

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι μποροῦν νὰ παρακολουθήσουν τὴν ἐκπομπὴ καὶ στὴν ἱστοσελίδα τοῦ Παγκοσμίου Βήματος Θρησκευτῶν καὶ Πολιτισμῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου. ■

Στιγμιότυπο με τους συντελεστές της δημόσιας ακρόασης στο Στρασβούργο

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΚΥΚΚΟΥ ΣΤΟ ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΑ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΑ

- **Τοῦ δρος Χαράλαμπου Γ. Χοτζάκογλου, Βυζαντινολόγου**
*Διευθυντοῦ τοῦ Παγκοσμίου Βήματος Θρησκευῶν καὶ Πολιτισμῶν
τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου*

Συνεχίζονται με ἀμείωτη ἔνταση οἱ ἐργῶδεις προσπάθειες τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, με σκοπὸ τὴν ἀντικειμενικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ ἐνημέρωση διεθνῶν φορέων γιὰ τὴ συνεχιζόμενη καταστροφὴ τῆς πολιτιστικῆς κληρονομιάς στὰ Κατεχόμενα. Στὸ πλαίσιο αὐτὸ ἡ Μονὴ

Κύκκου ἀνταποκρίθηκε θετικὰ στὴν πρόσκληση ποὺ ἀπνύθινε ὁ Δανὸς εὐρωβουλευτὴς κ. Morten Messerschmidt ὡς πρόεδρος τῆς πολιτικῆς ὁμάδας τοῦ Εὐρωκοινοβουλίου «Εὐρώπη γιὰ τὴν Ἐλευθερία καὶ τὴ Δημοκρατία» (EFD) στὸ Στρασβούργο, με θέμα τὴν ὑποψηφιότητα τῆς Τουρκίας στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωση καὶ τὴ

στάση της στὸν τομέα τῆς πολιτιστικῆς κληρονομίας. Ἐκ μέρους τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου προσεκλήθη ὡς ὀμιλητὴς ὁ δρ Χαράλαμπος Γ. Χοτζάκογλου, βυζαντινολόγος καὶ διεθυντὴς τοῦ Παγκοσμίου Βήματος Θρησκευτῶν καὶ Πολιτισμῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, ἐνῶ τὸ Βυζαντινὸ Μουσεῖο τοῦ Ἰδρύματος Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', στὸ ὁποῖο βρίσκονται οἱ περισσότεροι βυζαντινοὶ θησαυροὶ ποῦ ἐπαναπατρίζονται, ἐκπροσώπησε ὁ διεθυντὴς του, δρ Ἰωάννης Ἡλιάδης.

Ὁ δρ Χοτζάκογλου στὴν εἰσήγησή του ὑπὸ τὸν τίτλο «Περιδιάβαση στὶς τουρκοκρατούμενες περιοχὲς τῆς Κύπρου: ἡ καταστροφὴ τῆς πολιτιστικῆς κληρονομίας καὶ ἡ λεηλασία τῆς θρησκευτικῆς τέχνης» ἐνημέρωσε τοὺς παρισταμένους γιὰ τὶς ποικίλες πτυχὲς τοῦ θέματος τῆς καταστροφῆς τῆς θρησκευτικῆς, πολιτιστικῆς κληρονομίας στὴν Κύπρο, γιὰ τὸ θέμα τῆς καταπάτησης τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ τῆς ἔλλειψης θρησκευτικῆς ἐλευθερίας σὲ ὅλες τὶς θρησκευτικὲς ομάδες στὸ τουρκοκρατούμενο βόρειο τμήμα τῆς Κύπρου, περιλαμβάνοντας τοὺς Ἑλληνορθοδόξους, Ρωμαιοκαθολικοὺς, Μαρωνίτες, Ἀρμενίους, Προτεστάντες, Ἑβραίους, καθὼς ἐπίσης καὶ τοὺς μουσουλμάνους Ἀλεβίτες. Παρουσίασε τὸ ἔργο τῆς φωτογραφικῆς τεκμηρίωσης τῶν θρησκευτικῶν μνημείων στὰ Κατεχόμενα, τὸ ὁποῖο ἀποτελέσει τὴν πραγμάτωση τοῦ ἐκδηλοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ μπροσπολίτη Κύκκου καὶ Τηλλυρίας κ. κ. Νικηφόρου, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβε τόσο τὴν οἰκονομικὴ στήριξη τοῦ προγράμματος, ὅσο καὶ μία σειρά σχετικῶν διαφωτιστικῶν ἐκθέσεων, ἐκδηλώσεων καὶ ἐκδόσεων. Στους εὐρωβουλευτὲς παρουσιάσθηκε καὶ ἐπιδόθηκε ἡ σχετικὴ ἔκδοση τοῦ Μουσείου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, τὴν ὁποία ἐξέδωσε ὁ Κύκκου Νικηφόρος καὶ συνέγραψε ὁ ὀμιλητὴς.

Ὁ δρ Ἰω. Ἡλιάδης ἀνέλυσε τὸ πρόβλημα τῆς ἀρχαιοκαπηλείας στὶς κατεχόμενες περιοχὲς τῆς Κύπρου, τὶς ἐνέργειες ἐπαναπατρισμοῦ ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καὶ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, τὶς προσπάθειες διαφώτισης καὶ ἐνημέρωσης ξένων φορέων ἀπὸ τὸ Βυζαντινὸ Μουσεῖο τοῦ Ἰδρύματος Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', καθὼς ἐπίσης τοῦ ἐντοπισμοῦ, τῆς τεκμηρίωσης καὶ τῆς διεκδίκησης κλεμμένων θησαυρῶν γιὰ ὅσα δὲ ἔργα ἔχουν

ἐπαναπατριθεῖ, τὴ συντήρηση, διατήρηση καὶ ἐκθεσὶ τους, ἕως τὴν ἡμέρα ποῦ θὰ μπορέσουν νὰ μεταφερθοῦν μὲ ἀσφάλεια στους χώρους, ἀπὸ ὅπου προέρχονται.

Στὸ πλαίσιο τῆς ἐκδήλωσης προβλήθηκε ἡ ταινία μικροῦ μήκους «Κύπρος – μία κληρονομιά ποῦ χάνεται», παραγωγῆς ΙΡΙΑΟΣ - Γραφείου Τύπου καὶ Πληροφοριῶν.

Στὴν ἐκδήλωση παρέστησαν ἐκτός ἀπὸ τοὺς Κύπριους εὐρωβουλευτὲς, Γ. Κασουλίδη, Ἀντ. Παπαδοπούλου, Κ. Τριανταφυλλίδη καὶ Κ. Μαυρονικόλα, μεγάλος ἀριθμὸς εὐρωβουλευτῶν καὶ κοινοβουλευτικῶν συνεργατῶν ἀπὸ τὴν Αὐστρία, Γαλλία, Δανία, Ἑλλάδα, Ἰταλία, Μ. Βρετανία, Ὁλλανδία, Οὐγγαρία, Πολωνία, ἐκπρόσωποι τῆς Τουρκίας, καθὼς ἐπίσης ὁ πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος, κ. Ἀθαν. Καλλιδόπουλος καὶ ἡ κ. Κ. Παναγιωτακοπούλου ἀπὸ τὴν Μόνιμη Ἀντιπροσωπεία τῆς Ἑλλάδος στὸ Συμβούλιο τῆς Εὐρώπης στὸ Στρασβούργο, ὁ κ. Χαρ. Καυκαρίδης ἀπὸ τὴ Μόνιμη Ἀντιπροσωπεία τῆς Κύπρου στὶς Βρυξέλλες, ὁ κ. Στ. Χατζηγιάννης ἀπὸ τὴν Μόνιμη Ἀντιπροσωπεία τῆς Κύπρου στὸ Συμβούλιο τῆς Εὐρώπης στὸ Στρασβούργο κ.ἄ.

Οἱ ξένοι εὐρωβουλευτὲς ἔδειξαν συγκλονισμένοι ἀπὸ τὸ ἀποκαλυπτικὸ, φωτογραφικὸ ὕλικὸ ποῦ παρουσιάσθηκε καὶ ἐπὶ μία περὶπου ὥρα μὲ παρεμβάσεις καὶ ἐρωτήσεις τοὺς ζητοῦσαν νὰ πληροφορηθοῦν μὲ λεπτομέρειες γιὰ ποικίλες πτυχὲς τῶν θεμάτων, γιὰ τὰ ὁποῖα ἔγινε λόγος ἀπὸ τοὺς δύο ὀμιλητὲς. Τὸ ζῶηρὸ ἐνδιαφέρον τοὺς ἐπιβεβαιώθηκε καὶ ἀπὸ τὶς κατ' ἴδιαν συναντήσεις, ποῦ συνεχίσθηκαν ἕως ἄργα τὸ βράδυ στὰ γραφεῖα τοὺς μὲ τοὺς ὀμιλητὲς, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ζήτησαν πληροφορικὸ ὕλικὸ, φωτογραφίες κτλ., ὥστε, ἀφενὸς νὰ ἐνημερωθοῦν οἱ ἴδιοι καὶ ἀφετέρου νὰ ὑποβάλλουν σχετικὲς ἐπερωτήσεις. Χωρὶς μάλιστα νὰ ἔχει προγραμματισθεῖ, κάλεσαν τοὺς ὀμιλητὲς νὰ προχωρήσουν τὸ ἴδιο βράδυ μὲ παρουσίαση τοῦ θέματος καὶ στὴν Ὀλομέλεια τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ὁμάδας τῶν Ἀνεξάρτητων Εὐρωβουλευτῶν τοῦ Εὐρωκοινοβουλίου, ἐνῶ ἄργα τὸ βράδυ ἡ πολιτικὴ ομάδα «Εὐρώπη γιὰ τὴν Ἐλευθερία καὶ τὴ Δημοκρατία» (EFD) παρέθεσε πρὸς τιμὴν τοὺς δεῖπνο σὲ κεντρικὸ ἐστιατόριο τοῦ Στρασβούργου μὲ συμμετοχὴ δεκάδων Εὐρωβουλευτῶν καὶ συνεργατῶν τους. ■